

Ordinantie 1

voor de ambtelijke vergaderingen

Vastgesteld in tweede lezing door de Generale Synode:

6 februari 2015	ord. 1-15-7
16 juni 2012	ord. 1-15, 1-15-4 en 1-26
20 juni 2010	ord. 1-1-3, ord. 1-8-3, 1-8-4 en 1-8-8
13 februari 2008	gehele ordinantie

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	1
Hoofdstuk I De kerkenraad.....	2
Artikel 1 Samenstelling.....	2
Artikel 2 Arbeidsveld	2
Artikel 3 Werkwijze	3
Artikel 4 Kerkenraadscommissies.....	4
Artikel 5 Het consistorie	4
Hoofdstuk II Indelingen van de gemeenten in classes	4
Artikel 6 De kerkelijke indeling.....	4
Artikel 7 Wijziging van de kerkelijke indeling	4
Hoofdstuk III De classicale vergadering.....	4
Artikel 8 Samenstelling.....	4
Artikel 9 Arbeidsveld	5
Artikel 10 Werkwijze	5
Hoofdstuk IV De generale synode	6
Artikel 11 Samenstelling.....	6
Artikel 12 Arbeidsveld	6
Artikel 13 Werkwijze	7
Hoofdstuk V Algemene bepalingen	8
Artikel 14 Het gelden van de algemene bepalingen.....	8
Artikel 15 Vereisten voor ambten en kerkelijk werkers	8
Artikel 16 Secundi en tertiï.....	9
Artikel 17 Voordrachten en aanbevelingen.....	9
Artikel 18 Zittingstijd	9
Artikel 19 Herkiesbaarheid	10
Artikel 20 De orde der vergaderingen	11
Artikel 21 De organen van bijstand	12
Artikel 22 Besluitvorming over zaken.....	13
Artikel 23 Stemmingen over personen.....	13
Artikel 24 Overdracht van werkzaamheden.....	14
Artikel 25 Kerkelijk bureau en instituten.....	14
Artikel 26 Stichtingen	15
Artikel 27 De zaken van pers en publiciteit	16
Artikel 28 Jaaroverzichten	16
Artikel 29 De kerkelijke statistiek	16
Artikel 30 Afkondigingen en bekendmakingen	17
Artikel 31 Kennisgevingen van verkiezingen en benoemingen	17

Hoofdstuk I De kerkenraad

Artikel 1 Samenstelling

1. De kerkenraad wordt gevormd door de aan de predikantsplaats van de gemeente verbonden herders en leraars (predikanten), de ouderlingen en de diakenen van de gemeente.
2. Het getal van de predikanten wordt bepaald door het aantal predikantsplaatsen voor gewone werkzaamheden.
3. Predikanten voor bijzondere werkzaamheden en predikanten voor buitengewone werkzaamheden, indien zij aan de gemeente zijn verbonden, hebben mede zitting in de kerkenraad.
4. Het aantal ouderlingen en diakenen wordt door de kerkenraad vastgesteld. Voor iedere gemeente geldt dat er naast elke predikant ten minste drie ouderlingen zijn, onder wie eventueel één of meer ouderlingen die tevens kerkvoogd zijn, en drie diakenen. Voor gemeenten met minder dan 400 zielen kan door het breed moderamen van de klassicale vergadering van dit voorschrift ontheffing worden verleend.
5. De verkiezing van de ambtsdragers geschiedt overeenkomstig het bepaalde in de ordinantie voor de verkiezing van ambtsdragers. Voor wat betreft de ouderlingen en diakenen geldt de verkiezing telkens voor een tijdvak van vier zittingsjaren. Op de laatste dag van elk oneven jaar treedt de helft van het gezamenlijke aantal ouderlingen en diakenen af, overeenkomstig het bepaalde in ordinantie 1-18-4 en 6. In tussentijdse vacatures wordt door de kerkenraad voorzien binnen drie maanden nadat de vacature is ontstaan, behoudens in geval de vacature is ontstaan door overlijden, in welk geval binnen de termijn van twaalf maanden in de vacature moet worden voorzien.

Artikel 2 Arbeidsveld

1. De kerkenraad heeft in gebondenheid aan de Heilige Schrift en in overeenstemming met de belijdenis van de kerk in het bijzonder tot taak:
 - de dienst des Woords en der sacramenten te onderhouden;
 - opzicht te houden naar de bepalingen van de ordinantie voor het opzicht;
 - leiding te geven aan de opbouw van de gemeente en haar getuigenis en dienst in de wereld;
 - het bevorderen, plaatselijk, van de gemeenschap der kerken waarmee voldoende overeenstemming in belijdenis en kerkorde bestaat;
 - onderwerpen te bespreken die aan de orde (dienen te) komen op de klassicale vergadering;
 - het verslag te behandelen van zijn afgevaardigden naar de klassicale vergadering;
 - te verrichten datgene, wat naar de orde van de kerk van hem wordt gevraagd.
2. Met inachtneming van de in de ordinantie voor het diaconaat gestelde bepalingen, is de zorg voor alle diaconale aangelegenheden van de gemeente opgedragen aan het college van diakenen.
3. Met inachtneming van de in de ordinantie voor de kerkelijke financiën gestelde bepalingen, is de zorg voor alle financiële aangelegenheden van de gemeente, voor zover niet van diaconale aard, opgedragen aan het college van kerkvoogden.
4. Alle zaken worden behandeld door of namens de kerkenraad in zijn geheel, tenzij de behartiging daarvan in de orde der kerk geheel of ten dele is opgedragen aan het

consistorie, het ministerie, het college van diakenen of het college van kerkvoogden, waarbij de kerkenraad voor een goede samenwerking zorg draagt.

5. In gemeenten met minder dan 400 zielen kan bij plaatselijke regeling worden vastgelegd, dat de werkzaamheden worden verricht door de kerkenraad in zijn geheel. Dit is echter niet mogelijk voor die werkzaamheden die in de ordinantie voor het opzicht zijn opgedragen aan het consistorie.

Artikel 3 Werkwijze

1. De kerkenraad komt in de regel eens per maand, maar ten minste zesmaal per jaar, bijeen.
2. De kerkenraad kiest zich bij de aanvang van zijn eerste vergadering in het kalenderjaar, onder leiding van de predikant of de in leeftijd oudste van de aanwezige predikanten, voor dat jaar uit zijn midden een preses en tot bijstand en ter vervanging van deze, een assessor - met dien verstande, dat in elk geval, hetzij de preses, hetzij de assessor uit de predikanten wordt gekozen – alsmede uit de ouderlingen of diakenen een scriba.
3. Preses, assessor en scriba vormen samen het moderamen van de kerkenraad. De leden van dit moderamen verdelen de administratieve werkzaamheden van het moderamen onderling.
4. De kerkenraad kan in aangelegenheden van plaatselijke aard nader voorzien bij plaatselijke regeling. De plaatselijke regeling wordt, na acht dagen voor de gemeente ter inzage te hebben gelegen, ter goedkeuring toegezonden aan het breed moderamen van de classicale vergadering. Dit breed moderamen beoordeelt of de plaatselijke regeling bepalingen bevat welke strijdig zijn met de kerkorde, ordinanties of regelingen krachtens ordinantie vastgesteld. In geval van strijdigheden wordt goedkeuring onthouden.
5. Indien méér dan eenderde van het aantal ambtsdragers dat de kerkenraad, de centrale kerkenraad of de vergadering van de ambtsdragers van de wijkgemeenten behoort te tellen, ontbreekt, of tijdelijk buiten functie is, wijst, behoudens het bepaalde in ordinantie 2-12-2,¹ het breed moderamen van de classicale vergadering ten minste twee ambtsdragers uit de classis aan . Bij aanwezigheid van deze ambtsdragers wordt geacht aan het vereiste omtrent het quorum te zijn voldaan, om met de overgebleven ambtsdragers te doen wat tot de taken en bevoegdheden van de kerkenraad behoort, totdat tenminste tweederde van het getal van de ambtsdragers van de gemeente in functie is.
6. Indien, krachtens de aan een gemeente, volgens het bepaalde in ordinantie 1-1-4 verleende ontheffing,² het getal van ouderlingen, kerkvoogden of diakenen zodanig is gedaald dat het niet mogelijk is alle in de ordinanties der kerk voorgeschreven functies te vervullen, bepaalt het breed moderamen van de classicale vergadering tevens op welke wijze in de vervulling daarvan wordt voorzien.
7. De kerkenraad is gehouden tenminste eenmaal per jaar een bespreking te wijden aan de pastorale verzorging van de gemeente en kan dit doen aan de hand van door (elk van) de predikant(en), en/of door het presbyterie mondeling of schriftelijk gedane verslagen van elks arbeid in de laatst verlopen periode.

¹ 01-08-2016, verwijzing aangepast van ord. 2-11-2, naar ord. 2-12-2.

² 13-07-2017, verwijzing aangepast van ord. 1-1-3, naar ord. 1-1-4.

Artikel 4 Kerkenraadscommissies

1. De kerkenraad kan leden van een kerkenraadscommissie, als bedoeld in ordinantie 1-21-1, uitnodigen om als adviseur aan zijn vergadering deel te nemen.

Artikel 5 Het consistorie

1. De predikant of de predikanten en alle ouderlingen vormen het consistorie.
2. Als preses van het consistorie fungeert de preses van de kerkenraad, tenzij deze preses uit de diakenen gekozen is, in welk geval de assessor als zodanig optreedt, terwijl als scriba van het consistorie de scriba van de kerkenraad fungeert, tenzij deze scriba uit de diakenen is gekozen, in welk geval een van de leden van het consistorie als scriba daarvan optreedt.

Hoofdstuk II Indelingen van de gemeenten in classes

Artikel 6 De kerkelijke indeling

1. De gemeenten worden samengevoegd tot classes naar een indeling, krachtens de daarvoor gestelde regelen vastgesteld en nadien bij gebleken behoefte gewijzigd, op de wijze aangegeven in ordinantie 1-7.

Artikel 7 Wijziging van de kerkelijke indeling

1. Wijziging in de samenvoeging van gemeenten tot classes geschiedt door het breed moderamen van de generale synode, gehoord de brede moderamina van de betreffende classicale vergaderingen.
2. Wijzigingen in de kerkelijke indeling worden alleen aangebracht op verzoek van of na overleg met de betrokken kerkenraden, of de brede moderamina van de classicale vergaderingen.

Hoofdstuk III De classicale vergadering

Artikel 8 Samenstelling

1. De classicale vergaderingen komen bijeen, naar de indeling van de gemeenten in classes, bedoeld in ordinantie 1-6-1.
2. Naar de classicale vergadering worden door elke kerkenraad afgevaardigd de predikanten, zowel die voor gewone als die voor bijzondere werkzaamheden.
3. Predikanten voor buitengewone werkzaamheden wonen als adviserend lid de classicale vergadering, binnen welk ressort zij wonen, bij.
4. Naast elke naar de classicale vergadering af te vaardigen predikant wordt – ook indien de predikantsplaats onbezet is - telkens voor vijf achtereenvolgende kalenderjaren, door elke kerkenraad bij toerbeurt, volgens een door het breed moderamen van de classicale vergadering te maken rooster, een ouderling of diaken afgevaardigd. Deze afvaardiging gebeurt zo, dat van het totaal van de voor de ouderlingen en diakenen bestemde plaatsen tweederde door ouderlingen, waartoe ook de ouderlingen die tevens kerkvoogd zijn gerekend worden, en eenderde door diakenen wordt ingenomen, terwijl, indien dat totaal niet zonder restant door drie deelbaar is, deze overgebleven plaatsen door ouderlingen worden bezet.

5. Indien de predikantsplaats vacant is, of bij toepassing van ordinantie 13-22, wordt in plaats van de predikant een ouderling afgevaardigd.
6. In gemeenten met een of meer gemeenschappelijke predikantsplaatsen neemt de kerkenraad van elk van deze gemeenten aan de afvaardiging van ouderlingen en diakenen naar de classicale vergadering deel, alsof bij elk van haar een afzonderlijke predikantsplaats was gevestigd. Dit gebeurt met dien verstande, dat, indien de predikantsplaats vacant is, door die gemeenten bij toerbeurt in plaats van een predikant een ouderling wordt afgevaardigd. Het in dit lid bepaalde is van overeenkomstige toepassing met betrekking tot een gemeente waar een predikant met beperkte werktijd werkzaam is die voor een andere gemeente is afgevaardigd.
7. In centrale gemeenten geschiedt de afvaardiging naar de classicale vergadering steeds door de wijkkerkenraden.
8. Als adviseurs kunnen op de classicale vergadering aanwezig zijn:
 - de quaestor van de classis, indien deze niet reeds tot de afgevaardigden behoort;
 - één van de - telkens voor het eerstvolgende kalenderjaar door het breed moderamen van de classicale vergadering, na overleg met de in de classis bestaande organen van bijstand, aangewezen - leden van elk van deze organen;
 - de afgevaardigden van de classis naar de generale synode, voor zover zij niet reeds deel uitmaken van de vergadering.

Artikel 9 Arbeidsveld

1. De classicale vergadering heeft in gebondenheid aan de Heilige Schrift en in overeenstemming met de belijdenis van de kerk in het bijzonder tot taak:
 - leiding te geven - met name ook door middel van haar breed moderamen en geadviseerd door haar organen van bijstand - aan het leven en werken van de classis op haar verschillende arbeidsvelden en ter hand te nemen al wat het kerkelijk leven in de classis kan bevorderen;
 - opzicht te houden naar de bepalingen van de ordinantie voor het opzicht;
 - uit te spreken jegens de generale synode wat er leeft in de gemeenten en ambtelijke vergaderingen op haar territorium;
 - consideraties te geven - de kerkenraden in haar ressort gehoord - over de vragen van belijden en kerkorde, haar door de generale synode voorgelegd;
 - het verslag te behandelen van haar afgevaardigden naar de generale synode;
 - en te verrichten datgene, wat naar de orde der kerk van haar gevraagd wordt.
2. De afgevaardigden ter classicale vergadering brengen verslag uit aan de kerkenraden over hetgeen ter classicale vergadering is gedaan.

Artikel 10 Werkwijze

1. De classicale vergadering komt ten minste driemaal per jaar bijeen, bij voorkeur in de maanden januari, mei en september.
2. Voorts komt zij bijeen indien het (breed) moderamen daartoe redenen aanwezig acht, of door ten minste een vierde van het aantal kerkenraden in de classis een verzoek daartoe is ingediend, aan welk verzoek binnen zes weken na ontvangst gevolg moet worden gegeven.

3. De classicale vergaderingen komen bovendien bijeen indien de generale synode of haar breed moderamen het verlangen daartoe kenbaar maakt, in welk geval tevens voor deze vergadering een bepaalde termijn kan worden vastgesteld.
4. De classicale vergadering kiest zich bij de aanvang van haar eerste vergadering in het kalenderjaar, onder leiding van de in leeftijd oudste van de aanwezige predikanten, voor dat jaar uit haar midden een preses en, tot bijstand en ter vervanging van deze, een assessor, met dien verstande, dat in elk geval, hetzij de preses, hetzij de assessor uit de predikanten wordt gekozen.
5. Zij kiest zich voorts - voor een tijdvak van vijf jaren - uit haar midden een scriba.
6. Voorts benoemt de classicale vergadering - eveneens voor een tijdvak van vijf jaren – bij voorkeur uit de afgevaardigde ambtsdragers, dan wel eventueel uit de lidmaten van de gemeenten in het ressort van de classis, een quaestor.
7. Preses, assessor en scriba vormen het moderamen der vergadering.
8. Voor de tijd, dat een classicale vergadering niet bijeen is, breidt zij haar moderamen uit tot een breed moderamen, hetgeen plaatsvindt door voor een tijdvak van vijf jaren uit haar midden toe te voegen: aan het moderamen van de classicale vergadering vier leden, in dier voege, dat het breed moderamen is samengesteld uit drie predikanten, drie ouderlingen, een diaken en, met adviserende stem, de quaestor van de classis.
9. De presides en scribae van de classicale vergaderingen komen ten minste eenmaal per jaar gezamenlijk bijeen, om onder leiding van het breed moderamen van de generale synode de hun toevertrouwde belangen te bespreken. Deze gezamenlijke vergadering zal ook worden gehouden wanneer ten minste twee brede moderamina van de classicale vergaderingen het verlangen daartoe kenbaar maken.

Hoofdstuk IV De generale synode

Artikel 11 Samenstelling

1. Naar de generale synode vaardigt iedere classicale vergadering, telkens voor een tijdvak van vijf kalenderjaren, drie predikanten, drie ouderlingen en één diaken af.
2. Als adviseurs zijn op de vergadering van de generale synode aanwezig:
 - een vertegenwoordiger van de commissie kerkorde;
 - een vertegenwoordiger van de commissie toezicht en financiën;
 - de voorzitter van de visitatoren-generaal;
 - een vertegenwoordiger van het college van hoogleraren en docenten
 - en voorts - naar behoefte – één of meer vertegenwoordigers van andere commissies of kerkelijke lichamen.
3. Indien de orde der kerk een bijeenkomst verlangt van een in aantal verdubbelde synode, wijst iedere classicale vergadering als boventallige leden drie predikanten, drie ouderlingen en één diaken aan. Indien binnen het ressort van de classicale vergadering minder dan 6 predikanten voor gewone werkzaamheden dienst doen, vaardigt de classicale vergadering in hun plaats een ouderling af.

Artikel 12 Arbeidsveld

1. De generale synode heeft in gebondenheid aan de Heilige Schrift en in overeenstemming met de belijdenis van de kerk in het bijzonder tot taak:
 - leiding te geven - met name ook door middel van haar breed moderamen en

- geadviseerd door haar organen van bijstand - aan het leven en werken van de kerk op haar verschillende arbeidsvelden;
- ter hand te nemen al wat het leven van de kerk kan bevorderen;
 - opzicht te houden naar de bepalingen van de ordinantie voor het opzicht;
 - te getuigen met en voor de kerk in al haar geledingen tegenover overheid en volk van het Evangelie van Jezus Christus;
 - gehoor te geven aan de roeping der kerk inzake de eenheid der Christelijke Kerk;
 - en te verrichten datgene, wat naar de orde der kerk van haar wordt gevraagd.
2. De afgevaardigden naar de generale synode brengen aan de classicale vergaderingen verslag uit over hetgeen ter synode is gedaan

Artikel 13 **Werkwijze**

1. De generale synode komt tenminste eenmaal per jaar bijeen, ten tijde door haar zelf of, zo zulks niet is geschied, door haar breed moderamen bepaald. In ieder geval wordt een vergadering gehouden in het eerste kwartaal van een kalenderjaar.
2. Voorts komt zij bijeen, indien haar breed moderamen dit nodig acht, alsook wanneer ten minste twee classicale vergaderingen een verzoek daartoe bij dat breed moderamen indienen, aan welk verzoek binnen drie maanden na ontvangst daarvan moet worden gevolg gegeven.
3. De generale synode kiest zich, bij aanvang van haar eerste vergadering in het oneven kalenderjaar, onder leiding van de in leeftijd oudste der aanwezige predikanten, uit de in haar midden aanwezige dienaren des Woords een preses voor een periode van twee jaren.
Tot bijstand en ter vervanging van deze worden uit de in haar midden aanwezige dienaren des Woords of ouderlingen jaarlijks twee assessoren verkozen.
De preses kan voor ten hoogste twee nieuwe perioden van twee kalenderjaren in functie worden herkozen.
4. De preses die niet langer ter synode is afgevaardigd is bevoegd om de in lid 3 bedoelde termijn waarvoor hij is verkozen uit te dienen. Gedurende deze periode heeft hij als preses van de generale synode een adviserende stem en als preses van het breed moderamen van de generale synode een concluderende stem.
5. Voorts kiest zij zich bij de aanvang van haar eerste vergadering in het even kalenderjaar, uit de dienstdoende predikanten in de kerk, doch bij voorkeur uit de ter synode afgevaardigde predikanten, een scriba voor een periode van twee jaren.
De scriba kan voor ten hoogste twee nieuwe perioden van twee kalenderjaren worden herkozen. Indien de scriba niet uit de afgevaardigde predikanten wordt gekozen heeft hij als scriba van de synode een adviserende stem.
6. Bij afwezigheid of ontstentenis van de scriba der generale synode treedt als zodanig op, de assessor primus, die in dat geval als assessor door zijn secundus wordt vervangen.
7. Preses, scriba en de in lid 3 bedoelde assessoren vormen tezamen het moderamen van de generale synode. Voorts verkiest de generale synode uit haar leden ten minste drie leden, die gezamenlijk met het in de vorige volzin bedoelde moderamen, het breed moderamen van de generale synode vormen, met dien verstande dat het breed moderamen steeds uit een oneven aantal personen bestaat en is samengesteld uit ten minste drie predikanten, drie ouderlingen en een diaken.

Hoofdstuk V Algemene bepalingen

Artikel 14 Het gelden van de algemene bepalingen

1. Het bepaalde in hoofdstuk V van deze ordinantie geldt - voor zover daaruit niet blijkt, dat zij alleen betrekking hebben op daar met name genoemde lichamen, of voor zover terzake bij kerkorde of ordinantie geen afwijkende regeling is getroffen - behalve voor de ambtelijke vergaderingen ook voor de overige lichamen der kerk.
2. Indien in de orde der kerk sprake is van lichamen, worden daaronder verstaan en begrepen de ambtelijke vergaderingen en alle bij ordinantie of generale regeling in het leven geroepen organen en colleges, alsmede alle door ambtelijke vergaderingen of kerkelijke organen en colleges ingestelde vaste of tijdelijke commissies.

Artikel 15 Vereisten voor ambten en kerkelijk werkers

1. Tot het dragen van ambten en het vervullen van de functie van kerkelijk werker kunnen alleen worden geroepen lidmaten der kerk, tegen wie geen gegrond bevonden bezwaren inzake belijdenis en levenswandel zijn ingebracht.
2. Niemand kan in één gemeente tegelijkertijd meer dan één ambt dragen.
3. Alleen predikanten kunnen tegelijkertijd in méér dan één gemeente met een ambt bekleed zijn.
4. Men kan in de functie van kerkelijk werker niet tevens in dezelfde gemeente een ambt dragen.
5. Verhuizing buiten het kerkelijk territoir, waarvoor een verkiezing of benoeming geldt, heeft - evenals verlies van het ambt of van het lidmaatschap waarop zulk een verkiezing of benoeming steunt tot gevolg dat de opdracht aan de betrokkene geacht wordt op de dag waarop de verhuizing of dat verlies plaatsvond te zijn vervallen.
6. Onverminderd het bepaalde in ordinantie 2-11-3 kan het breed moderamen van de classicale vergadering, indien bijzondere redenen daartoe dringen, op verzoek van de kerkenraad van een gemeente en met kennisgeving van zijn besluit aan de kerkenraad van de gemeente waar de betrokken ambtsdrager zich vestigt, voor zover het de verhuizing van een ouderling of diaken betreft, het in het vijfde lid van dit artikel bepaalde voor de verdere duur van diens zittingstijd buiten werking stellen.
7. De predikant die de door de burgerlijke overheid vastgestelde AOW-leeftijd heeft bereikt, wordt emeritaat verleend, uiterlijk met ingang van de eerste mei daaraanvolgende.
8. Hij die het ambt van ouderling of diaken draagt en die zeventig jaren of ouder is, is eerst elf maanden na afloop van het tijdvak waarvoor hij verkozen was, opnieuw verkiesbaar.
9. Ambtsdragers, van wie de ambtsbediening om welke reden dan ook een einde neemt, leggen, behoudens een eventuele herbenoeming in één of meer van deze functies, op hetzelfde moment ook hun op dat ambt steunende kerkelijke functies neer.
10. Zonder, uitsluitend in het belang van de gemeente te verlenen, toestemming van het breed moderamen van de classicale vergadering kunnen mannelijke lidmaten die tot elkaar in de eerste of tweede graad van bloed- of aanverwantschap staan, niet tegelijkertijd deel uitmaken van een kerkenraad, de centrale kerkenraad uitgezonderd.
11. Worden twee of meer leden van een kerkenraad wettig gekozen, maar kan krachtens lid 10 van dit artikel slechts één van hen zitting nemen, dan geschiedt dit door de oudste in leeftijd.
12. Men kan niet tegelijkertijd deel uitmaken van het breed moderamen van een classicale vergadering en van het breed moderamen van de generale synode.

13. Zij, die met een ambt bekleed zijn, dan wel een ambt bekleed hebben, of een functie vervullen of vervuld hebben, zijn verplicht tot geheimhouding van al datgene, wat uit hoofde van de vervulling van hun ambt of functie vertrouwelijk te hunner kennis is gekomen.

Artikel 16 Secundi en tertiï

1. Tenzij in de ordinanties der kerk een afzonderlijke regeling is getroffen, wordt naast elke, niet ambtshalve, afgevaardigde naar een meerdere vergadering een secundus benoemd, die aan dezelfde eisen moet voldoen als de primus en bij verhindering of ontstentenis van deze op zijn beurt als primus fungeert.
2. Bij vacature van een primaat neemt de secundus het primaat tijdelijk waar, totdat in de eerstvolgende vergadering van het daartoe aangewezen orgaan een nieuwe primus is aangewezen.
3. Het in het vorige lid van dit artikel bepaalde geldt mede voor andere lichamen dan meerdere vergaderingen, voor welke leden een secundus is aangewezen.
4. Op verzoek van een kerkelijk lichaam kunnen voor zijn leden ook tertiï worden benoemd die bij deelname aan de vergadering van het kerkelijk lichaam aan dezelfde eisen moeten voldoen als de primi en de secundi die zij vervangen.

Artikel 17 Voordrachten en aanbevelingen

1. Indien een benoeming moet geschieden uit een voordracht, geeft het lichaam hetwelk die benoeming moet doen, daarvan zo spoedig mogelijk kennis aan hen die haar hebben in te dienen, welke hun voordracht binnen vier weken na ontvangst van de kennisgeving inzenden
2. Is geen of geen genoegzame voordracht ingediend, dan doet het lichaam de benoeming naar eigen keuze.
3. Staat de gelegenheid om een voordracht in te dienen open voor meer dan één lichaam, dan geschiedt de keuze uit allen, die aldus zijn voorgedragen.
4. Indien, buiten de in het vijfde lid van dit artikel gestelde mogelijkheid, bij ordinantie aan een lichaam de gelegenheid is gegeven bij de vervulling van een vacature een aanbeveling in te dienen, wordt het voornemen tot het doen van de benoeming tenminste vier weken tevoren ter kennis van dat lichaam gebracht.
5. Ieder lichaam, waarin een vacature ontstaat, kan een aanbeveling voor de vervulling daarvan indienen.
6. Tenzij in bepaalde gevallen bij ordinantie is bepaald dat met het indienen van een enkelvoudige voordracht kan worden volstaan, of een kerkelijk lichaam zich met het oog op een benoeming tevoren bereid verklaard heeft met zulk een voordracht genoegen te nemen, dient een voordracht tenminste twee namen te bevatten.
7. Bij voordrachten en aanbevelingen wordt de volgorde geacht tevens voorkeur uit te drukken, tenzij nadrukkelijk is vermeld dat de volgorde alfabetisch is.

Artikel 18 Zittingstijd

1. De zittingstijd van ambtsdragers in de ambtelijke vergaderingen begint op de eerste en eindigt op de laatste dag van een kalenderjaar. Aftredende ambtsdragers in de kerkenraad houden zo mogelijk zitting tot hun opvolgers zijn bevestigd, doch in elk geval niet langer dan zes maanden.

2. De zittingstijd van hen die door een ambtelijke vergadering zijn benoemd in organen of functies van die vergaderingen voor een tijdvak van één jaar begint, respectievelijk eindigt, op de dag waarop die vergadering in het kalenderjaar voor de eerste maal bijeenkomt.
3. De zittingstijd van hen, die deel uitmaken van een kerkelijk lichaam duurt, zo ten aanzien van zulk een lichaam in de ordinanties der kerk niet anders is bepaald, even zoveel jaren als dat lichaam leden telt, doch ten hoogste vijf jaren, terwijl de periodieke aftreding zo wordt geregeld, dat er aftreden:

bij een aantal leden van	5	6	7	8	9	10	meer dan 10
in het eerste jaar	1	1	1	1	1	2	elk jaar een vijfde deel
in het tweede jaar	1	1	1	1	2	2	
in het derde jaar	1	1	1	2	2	2	
in het vierde jaar	1	1	2	2	2	2	
in het vijfde jaar	1	2	2	2	2	2	
4. Indien in de ordinanties der kerk of krachtens deze tabel sprake is van aftreding van de helft, eenderde, eenvierde of eenvijfde der leden en hun aantal niet zonder restant deelbaar is door het getal van hen, die periodiek moeten aftreden, geschiedt de aftreding onder overeenkomstige toepassing van de tabel, in het vorige lid van dit artikel opgenomen.
5. Indien ten aanzien van een kerkelijk lichaam is bepaald dat de zittingsduur minder dan vijf jaren bedraagt, wordt door dat lichaam een rooster van periodieke aftreding opgemaakt, waarbij telkenjare even zoveel of ten naaste bij zoveel gelijke delen van de leden aftreden als de zittingstijd jaren duurt.
6. Elk lichaam maakt - voor de eerste maal op alfabetische volgorde - een rooster op van de volgorde, waarin zijn leden bij de periodieke aftreding aan de beurt zijn, waarbij - indien het lichaam een gekwalificeerde samenstelling heeft - de aftreding in gelijke verhouding tussen de groepen van gekwalificeerden geschiedt.
7. Hij, die een tussentijds ontstane vacature vervult, neemt op dat rooster de plaats van zijn voorganger in.

Artikel 19 Herkiesbaarheid

1. De leden van een kerkelijk lichaam - behalve die van een (breed) moderamen - zijn, indien zij in een aaneengesloten tijdvak reeds tweemaal zijn herkozen, niet terstond herkiesbaar, tenzij de kerkorde anders bepaalt.
2. In afwijking van het in het eerste lid van dit artikel bepaalde kan het breed moderamen van de classicale vergadering, indien dit daartoe bijzondere redenen aanwezig acht, op een met redenen omkleed en ten behoeve van een lid van een binnen die classis werkzaam kerkelijk lichaam gedaan verzoek, voor diens eerstvolgende zittingstijd ontheffing verlenen van het in het eerste lid van dit artikel ten aanzien van diens herkiesbaarheid gestelde.
Het breed moderamen van de generale synode heeft deze bevoegdheid, indien het verzoek hetzij een lid betreft van een breed moderamen van een classicale vergadering zelf, hetzij een lid van een kerkelijk lichaam dat werkzaam is in meer dan één classis.
3. Hij, die wegens het in het eerste lid van dit artikel bepaalde, alsmede hij, die wegens het aflopen van een uit een dispensatie volgens het tweede lid van dit artikel voortgevloede zittingstijd, niet terstond herkiesbaar is, is eerst na afloop van een tijdvak van elf maanden, sedert de maand waarin zijn (verlengde) zittingstijd afgelopen is, in hetzelfde kerkelijk lichaam verkiesbaar.

Artikel 20 De orde der vergaderingen

1. De afgevaardigden naar een meerdere ambtelijke vergadering overhandigen daar een geloofsbrief, afgegeven door de ambtelijke vergadering, die hen heeft afgevaardigd.
2. Elk kerkelijk lichaam benoemt uit zijn midden telkens voor een kalenderjaar een voorzitter, een vice-voorzitter en een secretaris.
3. Bij afwezigheid ook van de vice-voorzitter of - waar deze is benoemd - van de assessor of diens secundus, fungeert het in leeftijd oudste lid der vergadering als voorzitter.
4. Zo het lichaam meer dan zes leden telt, vormen voorzitter, vice-voorzitter en secretaris het moderamen
5. Het moderamen heeft tot taak - voor zover dit niet voor rekening komt van de secretaris - de behandeling van zaken door de vergadering voor te bereiden; haar besluiten ten uitvoer te leggen; in naam van en onder verantwoordelijkheid aan de vergadering telkens terugkerende of spoedeisende zaken af te doen; aan het moderamen ter afwikkeling opgedragen zaken ten einde te brengen; en te verrichten hetgeen in de ordinanties der kerk aan dit moderamen tot taak is gesteld.
6. De brede moderamina van de ambtelijke vergaderingen zijn, naast hetgeen het bepaalde in lid 5 aan het moderamen tot taak stelt, in het bijzonder ook belast met het toezien op de naleving van het in de orde der kerk bepaalde en het leiden en coördineren - in naam van, naar de lijnen getrokken door en in verantwoordelijkheid aan de ambtelijke vergaderingen - van de arbeid van de organen van bijstand van die vergadering en verrichten voorts wat hun bij of krachtens de ordinanties der kerk nog tot taak wordt gesteld.
7. Van de vergaderingen van een kerkelijk lichaam worden notulen gehouden, welke na rondzending aan de leden of anders na voorlezing in de volgende vergadering worden vastgesteld en ten blijke daarvan door voorzitter en secretaris ondertekend.
8. Een kerkelijk lichaam vergadert - voor zover daarvoor in de ordinanties der kerk geen bepaalde aanwijzingen zijn gegeven - ten tijde en ter plaatse door het lichaam, of zo dit niet is geschied, door zijn voorzitter vastgesteld.
9. De vergaderingen worden gehouden binnen de grenzen van het ressort van het betrokken lichaam, tenzij buitengewone omstandigheden of het voornemen om met een of meer lichamen uit een ander ressort gezamenlijk bijeen te komen, de vergadering telkens voor elk geval afzonderlijk anders doen besluiten.
10. Een bijeenkomst van een kerkelijk lichaam wordt - tenzij dit tegen een kortere termijn in een bepaald geval geen bezwaar maakt - ten minste zeven dagen tevoren bijeengeroepen, onder opgave van de zaken, die in behandeling zullen komen.
11. Een kerkelijk lichaam bestaande uit meer dan vijftien leden kan slechts overgaan tot het nemen van besluiten over zaken of personen, tot het houden van verkiezingen, of tot het doen van benoemingen, als ten minste de helft van de leden waaruit het moet bestaan aanwezig is. Als niet tweederde van de leden, waaruit een lichaam met meer dan vijftien leden moet bestaan, aanwezig is, is hiervoor een meerderheid van tweederde gedeelte van het aantal aanwezige leden nodig. Als een lichaam bestaat uit vijftien of minder leden, moet ten minste tweederde gedeelte van de leden aanwezig zijn.
12. De op de agenda van een vergadering van een kerkelijk lichaam vermelde punten, die tengevolge van het bepaalde in het vorige lid van dit artikel niet konden worden afgedaan, of van de agenda zijn afgevoerd, worden geplaatst op de agenda van de

volgende vergadering en bij meerderheid van stemmen afgehandeld op de wijze als aangegeven in ordinantie 1-22 en 1-23.³

13. Met inachtneming van hetgeen terzake nader in de ordinanties der kerk is bepaald, wordt de orde der vergadering, de volgorde van de te behandelen zaken en de wijze waarop dit geschiedt, behoudens bezwaar van de vergadering, verder door haar moderamen vastgesteld.
14. Een ambtelijke vergadering kan tot haar bijeenkomsten uitnodigen degenen, wier voorlichting zij begeert.
15. Een meerdere ambtelijke vergadering kan op hun verzoek aan leden der kerk toestaan, haar vergadering geheel of ten dele bij te wonen.
16. De leden van kerkelijke lichamen zijn verplicht tot geheimhouding van al datgene, wat uit hoofde van hun lidmaatschap vertrouwelijk te hunner kennis is gekomen.

Artikel 21 De organen van bijstand

1. De organen van bijstand van de ambtelijke vergaderingen zijn, onder de naam van kerkenraadscommissie, classicale commissie, of synodale commissie, in opdracht en onder leiding van en in verantwoordelijkheid aan die ambtelijke vergaderingen dienstbaar aan de zorg der kerk op een bepaald terrein van het leven.
2. De leden van de organen van bijstand worden benoemd uit de lidmaten, die binnen het territorium van die ambtelijke vergadering wonen. De benoeming geldt telkens voor gelijke duur als de zittingstijd van de leden van die ambtelijke vergadering, met dien verstande, dat in een dergelijk orgaan ten minste één lid zitting heeft van de ambtelijke vergadering die de benoeming doet. Als de arbeid van een orgaan van bijstand er mee gediend is, kan in bijzondere gevallen door de ambtelijke vergadering ontheffing worden verleend van de verplichting tot wonen binnen het territorium.
3. Tenzij bij ordinantie een andere regeling is getroffen, geschiedt de vaststelling van het getal en de wijze van benoeming van de leden van een synodale commissie door de generale synode.
4. Met goedvinden van de generale synode kan een synodale commissie voor bepaalde onderdelen van het haar ter bewerking toegewezen arbeidsveld bijzondere commissies in het leven roepen, aan welke de zorg voor dat onderdeel wordt gedelegeerd en op welke de voor de commissies geldende bepalingen van overeenkomstige toepassing zijn.
5. De generale synode is - de betrokken commissies gehoord - bevoegd één of meer taken van bepaalde commissies samen te voegen en de verzorging daarvan toe te wijzen aan één commissie of aan een bij besluit van de generale synode in te stellen samenwerkingsorgaan van deze commissies. Op dit orgaan zijn dan de voor de organen van bijstand gestelde bepalingen van overeenkomstige toepassing. Ook is de generale synode bevoegd het arbeidsterrein van een commissie voor een bepaalde tijd geheel of ten dele te voegen bij dat van een andere commissie. Verder behoort het tot de bevoegdheid van de generale synode regelen te treffen inzake de samenvoeging van de secretariaten van bepaalde commissies.
6. Indien een classicale vergadering, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van de generale synode, overgaat tot de instelling van een commissie voor een bepaald onderdeel van het kerkelijk leven, stelt zij het getal der leden van die commissie vast en gaat zij tot de benoeming van de leden daarvan over.

³ 08-09-2017, interne verwijzing aangepast.

7. Tenzij bij ordinantie anders is bepaald, geschiedt de vaststelling van het getal en de benoeming van de leden van een commissie van de kerkenraad door de kerkenraad.

Artikel 22 Besluitvorming over zaken

1. In bijeenkomsten van kerkelijke lichamen wordt over zaken mondeling gestemd, tenzij de vergadering anders besluit.
2. De leden stemmen hoofdelijk, tenzij de vergadering van algemene instemming met het aan de orde zijnde voorstel blijkt geeft en geen der leden een hoofdelijke stemming verlangt.
3. De naar een meerdere vergadering afgevaardigde ambtsdragers kunnen door de ambtelijke vergadering die hen afvaardigt - naast de geloofsbrief - van instructies worden voorzien, waarbij zij echter in het uitbrengen van hun stem worden vrijgelaten.
4. Elk lid is verplicht zijn stem voor of tegen uit te brengen, tenzij de vergadering hem om bijzondere redenen van die verplichting ontslaat, in welk geval zijn aanwezigheid bij de telling wordt veronachtzaamd.
5. Een voorstel is aangenomen indien, rekening houdende met het bepaalde in ordinantie 1-20-10, de volstreekte meerderheid van het totaal der uitgebrachte stemmen zich daarvoor verklaart.
6. Bij staking van stemmen wordt een herstemming gehouden.
7. Staken de stemmen voor de tweede maal, dan wordt het voorstel in de volgende vergadering opnieuw in stemming gebracht.
8. Staken de stemmen in die vergadering wederom, dan wordt het voorstel geacht te zijn verworpen of - in zaken van kerkelijk opzicht - ten gunste van de betrokkene te zijn beslist.

Artikel 23 Stemmingen over personen

1. Stemmingen in vergaderingen van lidmaten of van kerkelijke lichamen ter verkiezing of benoeming van personen geschieden door de ter vergadering aanwezige stemgerechtigde leden met gesloten briefjes.
2. Evenwel kunnen leden van organen en commissies, alsmede functionarissen, zonder schriftelijke stemming worden benoemd, op voorwaarde dat uit de vergadering daartegen geen bezwaar wordt gemaakt en daarvoor door de voorzitter of uit de vergadering niet meer dan één kandidaat wordt aanbevolen.
3. Voor de vervulling van elke vacature moet afzonderlijk worden gestemd, tenzij een vergadering uit meer dan twintig leden bestaat of meer dan vijf stemmingen tegelijk moeten worden gehouden.
4. Ter beslissing wordt gevorderd de volstreekte meerderheid der uitgebrachte geldige stemmen, waarbij blanco stemmen niet meetellen.
5. Wordt deze meerderheid bij eerste stemming niet bereikt, dan vindt een tweede vrije stemming plaats.
6. Indien ook deze tweede stemming niet de vereiste meerderheid oplevert, wordt - zo nodig na een tussenstemming - een herstemming gehouden tussen tweemaal zoveel personen, als er plaatsen moeten worden vervuld, uit hen, die bij de laatste stemming de meeste stemmen behaalden.
7. Staken daarbij de stemmen, dan wordt de in leeftijd oudste van die personen geacht te zijn gekozen.

8. Voor het geval niet voor elke vacature afzonderlijk wordt gestemd, worden, zo een groter aantal personen de volstreekte meerderheid heeft verkregen dan er plaatsen te vervullen zijn, zij geacht te zijn gekozen, die achtereenvolgens de meeste stemmen op zich hebben verenigd.

Artikel 24 Overdracht van werkzaamheden

1. Kerkelijke lichamen, ambtsdragers, zij die in dienst zijn bij een kerkelijk lichaam, kerkelijke stichtingen of bestuurders daarvan, dragen geen kerkelijke bevoegdheden, verplichtingen of taken geheel of ten dele aan andere lichamen of personen over, dan met inachtneming van het terzake in de orde der kerk bepaalde.
2. Een kerkelijk lichaam kan aan door haar benoemde commissies, onder verantwoordelijkheid aan en van dat lichaam in zijn geheel opdragen, werkzaamheden op een bepaald terrein namens dat lichaam te verrichten, daaromtrent besluiten te nemen en deze ten uitvoer te leggen.
3. Van de in het vorig lid van dit artikel genoemde bevoegdheid maken inzonderheid ook de brede moderamina der ambtelijke vergaderingen gebruik om, ter bevordering van een goede gang van zaken en naar door hen gegeven richtlijnen, aan het moderamen de tenuitvoerlegging op te dragen van op het breed moderamen rustende werkzaamheden.

Artikel 25 Kerkelijk bureau en instituten

1. De kerk onderhoudt een kerkelijk bureau dat onder meer tot taak heeft om de scriba van de generale synode bij te staan bij het voeren van het secretariaat van de generale synode en haar breed moderamen.
2. Het kerkelijk bureau verricht zijn werkzaamheden onder verantwoordelijkheid aan de generale synode, daarin vertegenwoordigd door het breed moderamen, en staat daarbij onder leiding van een directeur welke door de generale synode wordt benoemd, op voordracht van de commissie toezicht en financiën na instemming van het breed moderamen.
3. De directeur dient te behoren tot de mannelijke lidmaten van de kerk.
4. De directeur is bevoegd het breed moderamen gevraagd en ongevraagd te adviseren inzake aangelegenheden de kerk betreffende en hij kan op uitnodiging van het breed moderamen als adviseur aan diens vergaderingen deelnemen.
5. Indien de omvang van het werk van een commissie van de generale synode leidt tot de benoeming van een bezoldigde secretaris buiten de leden wordt, tenzij het breed moderamen der generale synode in een bepaald geval een andere regeling treft, deze secretaris als zodanig, met een bijzondere opdracht, verbonden aan het kerkelijk bureau en zal het betrokken secretariaat worden gevestigd terzelfder plaatse als het secretariaat van de generale synode.
6. De scriba of secretaris van een kerkelijk lichaam die voor die arbeid een vergoeding ontvangt, heeft in de vergadering van dat lichaam en van deszelfs (breed) moderamen een adviserende stem.
7. De generale synode kan onder alsdan vast te stellen voorwaarden ten behoeve van de kerk in haar geheel instituten in het leven roepen.
8. Indien bijzondere redenen met betrekking tot aard of omvang van hun arbeidsveld ertoe nopen dat een of meer kerkelijke lichamen, als bedoeld in ordinantie 1-14, bij de deelneming aan het rechtsverkeer bepaalde taken, bevoegdheden, rechten of

verplichtingen in dat verband overdragen aan een rechtspersoon, kan zulks alleen geschieden aan een stichting als bedoeld in artikel 285 van Boek II van het Burgerlijk Wetboek, met inachtneming van het in de generale regeling daaromtrent bepaalde.

Artikel 26 Stichtingen

1. Indien bijzondere redenen met betrekking tot aard of omvang van hun arbeidsveld ertoe nopen dat een of meer kerkelijke lichamen, als bedoeld in lid 2 van dit artikel, bij de deelneming aan het rechtsverkeer bepaalde taken, bevoegdheden, rechten of verplichtingen in dat verband overdragen aan een rechtspersoon, kan zulks alleen geschieden aan een stichting als bedoeld in artikel 285 van Boek II van het Burgerlijk Wetboek, met inachtneming van het in dit artikel daaromtrent bepaalde.
2. Tot oprichting van een stichting zijn slechts bevoegd:
 - a. het college van diakenen, met inachtneming van het bepaalde in ordinantie 15-17.
 - b. het college van kerkvoogden.
 - c. het breed moderamen van een meerdere ambtelijke vergadering.
3. De statuten van de stichting behoeven de voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de commissie toezicht en financiën, als zij wordt opgericht krachtens het bepaalde in lid 2 onderdeel c van dit artikel. Bij oprichting krachtens het bepaalde in lid 2, onderdeel a of b, wordt advies gevraagd bij de generale diaconale commissie of de commissie toezicht en financiën. Dit advies wordt aan de lidmatenvergadering onverkort meegedeeld, waarna aan de lidmaten goedkeuring gevraagd wordt.
4. De notariële akte van oprichting dient het besluit tot goedkeuring, bedoeld in lid 3 van dit artikel, te vermelden.
5. De statuten van de stichting dienen onder meer in te houden:
 - a. de aanwijzing van één of meer kerkelijke lichamen, die de bestuurders van de stichting benoemen, ook voor het geval dat niet langs de primair in de statuten voorziene weg in een vacature wordt of kan worden voorzien;
 - b. de bepaling, dat de benoeming tot bestuurder telkens voor een bepaalde tijd geschiedt, en dat het benoemend kerkelijk lichaam bevoegd is wegens dringende redenen en bij met redenen omkleed besluit die benoeming te beëindigen;
 - c. de bepaling, dat overdracht van taken, bevoegdheden, rechten of verplichtingen door de stichting slechts is toegestaan, indien zulks geschiedt aan een andere stichting opgericht door één van de in lid 3 genoemde kerkelijke lichamen en niet dan met voorafgaande toestemming van het kerkelijk lichaam, welks goedkeuring voor de oprichting van eerstgenoemde stichting was vereist;
 - d. de bepaling, dat latere wijzigingen in de kerkorde van rechtswege bindend zijn voor de stichting, haar bestuur en de leden daarvan en dat - indien een in of krachtens de statuten van de stichting tot het verrichten van een bepaalde handeling aangewezen kerkelijk lichaam door een wijziging in de kerkorde heeft opgehouden te bestaan - de bevoegdheid tot het verrichten van die handeling overgaat op het kerkelijk lichaam, dat redelijkerwijs kan worden geacht voor het eerstbedoelde kerkelijk lichaam kerkordelijk in de plaats te zijn getreden;
 - e. de bepaling, dat bezwaren van een kerkelijk lichaam tegen de stichting of van de stichting tegen een kerkelijk lichaam, alsmede geschillen als bedoeld in ordinantie 19-2 tussen de stichting en een kerkelijk lichaam, worden behandeld naar het in die ordinantie bepaalde;

- f. de bepaling, dat alle artikelen van de statuten van de stichting kunnen worden gewijzigd, doch alleen met voorafgaande schriftelijke goedkeuring van die wijzigingen door het kerkelijk lichaam, welks toestemming was vereist voor de oprichting van de stichting;
 - g. de bepaling, dat het boekjaar van de stichting gelijk is aan het kalenderjaar en de begroting van de stichting voor het eerstvolgende boekjaar vóór 1 oktober van het lopende jaar ter goedkeuring, of ter kennisneming, wordt toegezonden aan het kerkelijk lichaam, dat de stichting in het leven riep;
 - h. de bepaling, dat de stichting - onverminderd het ter zake in het Burgerlijk Wetboek bepaalde - kan worden ontbonden bij gemotiveerd besluit, hetzij van het bestuur, mits op dat besluit tevoren de schriftelijke goedkeuring is verkregen van het kerkelijk lichaam welks toestemming nodig was voor de oprichting van de stichting, hetzij van het kerkelijk lichaam dat de stichting in het leven riep;
 - i. de bepaling, dat bij ontbinding van de stichting de bestemming van een batig liquidatiesaldo bepaald wordt door het kerkelijk lichaam dat de stichting in het leven riep, na vooraf verkregen goedkeuring van het kerkelijk lichaam welks toestemming voor de oprichting van de stichting was vereist;
 - j. de bepaling, dat beleidsmedewerkers door het bestuur benoemd worden in overleg met het kerkelijk lichaam dat de bestuurders van de stichting benoemt.
6. De statuten van de stichting mogen geen bepalingen bevatten krachtens welke financiële verplichtingen worden of kunnen worden gelegd op het kerkelijk lichaam dat de stichting in het leven riep.
7. Het in lid 6 van dit artikel bepaalde geldt onverkort wanneer een van de in lid 2 van dit artikel genoemde kerkelijke lichamen een samenwerking aangaat met een reeds bestaande stichting of de bevoegdheid verkrijgt tot de benoeming van bestuursleden in een reeds bestaande stichting.

Artikel 27 De zaken van pers en publiciteit

1. De generale synode onderhoudt de contacten met de pers onder andere door het uitgeven van een persbericht, aan te bieden ter plaatsing in één of meer landelijke dagbladen.
2. Het breed moderamen wijst, bij voorkeur uit zijn midden, één persoon aan die namens de generale synode als perswoordvoerder optreedt.

Artikel 28 Jaaroverzichten

1. Elk door een ambtelijke vergadering benoemd lichaam doet, tenzij deze vergadering een andere termijn stelt, voor de eerste april aan en ter behandeling door die ambtelijke vergadering, een overzicht toekomen van de gang van zaken op het aan dat lichaam toevertrouwde arbeidsveld in het afgelopen kalenderjaar.

Artikel 29 De kerkelijke statistiek

1. Ten behoeve van het werk van de kerkelijke organen en tot een beter inzicht in het leven en werken der kerk wordt ten behoeve van de generale synode door het kerkelijk bureau een kerkelijke statistiek bijgehouden.

2. Het kerkelijk bureau ontvangt daartoe jaarlijks van elk lichaam van de kerk die gegevens die in verband met de vervulling van de in het eerste lid bedoelde taak dienstig kunnen zijn.
3. Van de ter beschikking staande gegevens zal - behalve voor de publicatie van de kerkelijke statistiek, het verstrekken van algemene statistische gegevens voor het toezicht, voor de kerkvisitatie of voor de tenuitvoerlegging van andere bij of krachtens ordinantie voorgeschreven werkzaamheden - geen gebruik worden gemaakt dan met voorafgaande toestemming van - naargelang van het betrokken arbeidsveld - de kerkenraad, het college van kerkvoogden of het college van diakenen der betrokken gemeenten of, indien het een ander kerkelijk lichaam zou betreffen, hen die met de zorg voor dat lichaam zijn belast.

Artikel 30 Afkondigingen en bekendmakingen

1. De kerkenraad doet zijn afkondigingen in de kerkdienst en regelt de wijze, waarop zijn bekendmakingen in de gemeente plaatsvinden.
2. De overige vergaderingen en organen der kerk doen hun officiële mededelingen in daartoe bestaande en beschikbare officiële publicatieorganen van de kerk.
3. Indien krachtens besluit van de kerkenraad of ingevolge een voorschrift uit of krachtens enige ordinantie een bepaald stuk ter inzage van de leden der gemeente wordt gelegd, geschiedt dit voor een in de bekendmaking te bepalen tijdvak op een daarvoor naar redelijkheid aan te wijzen plaats en wordt zulks op een der wijzen als bedoeld in het eerste lid van dit artikel tenminste zeven dagen tevoren ter kennis van de leden der gemeente gebracht.

Artikel 31 Kennisgevingen van verkiezingen en benoemingen

1. Elke ambtelijke vergadering, die een afgevaardigde heeft aangewezen naar een meerdere vergadering, geeft daarvan terstond kennis aan de scriba van het breed moderamen van die meerdere vergadering.
2. Elke classicale vergadering zendt elk jaar in de maand januari een lijst - en in de maand juli een opgave van de daarin gekomen wijzigingen - van de leden en secundi van haar vergadering, van haar breed moderamen en van haar organen van bijstand aan de scriba van het breed moderamen van de generale synode.
3. Door of vanwege het breed moderamen van de generale synode wordt elk jaar een overzicht gegeven van allen die zijn afgevaardigd naar een meerdere ambtelijke vergadering of deel uitmaken van een breed moderamen of een orgaan van bijstand van zulk een vergadering. Dit geschiedt in het kerkelijk jaarboek.